

Rongona atu ana te korero a te tangata i Ingarangi, i whea atu o te ao.

No tetahi ra ake nei ka korero mai Te Pirimia o Niu Tireni (Forbes), kei Ingaraangi, kia Ta A. T. Ngata, te Ationa-Tionara Te Mana Nui Whakahaere o Nui Tireni nei, kua whakaturia nei hoki koia Te Pirimia-Awhina inaianei, Te Minita hoki mo Nga Moni o Te Koroni.

Ka rua ai enei mea he tino whakamiharo ara te Terewhono Iriranga me te ekenga o enei turanga teitei i a Ngata i roto i o tatou nei ra, he mea nui rawa, na reira te mihi o Te Iwi Maori ma Te Toa e tuku atu kia Ta A. T. Ngata te Maori tuatahi i korero ki Ingarangi me Ahitereria. Kaore i whaia atu enei turanga, engari i makere noa mai. Otira na te tau o te tinana, i te kuhunga i roto i nga parepare o tena wahanga o nga whare wananga, whare maire, whare kura me te urutomo i roto i nga tuatea o te ao te po, ka taka noa mai enei ahuatanga ki tenei o tatou, hei whakamiharo, hei whakamoemiti ma tatou. Kia nui nga manaakitanga, kia roa ou ra, hei pou arataki mo Te Aitanga-a-Tiki e kori ake nei, kapi tonu nga marae, me nga kura.

TE TOA TAKITINI.

Whaka eke noa a Tuhotoariki i te pa o Te Whareupoko i Pari-Waiehu, kei te huaraki atu ki Waimarama, kaore hoki i taea. E hoki ana te taua ka peke mai a Koromahue te tama, he toa hoki ia no te pa, katahi ka karanga atu "Tuhotoariki tu mai kia tukutuku-ma-takitahi taua."

Ka karanga atu a Tuhotoariki "Ehara taku toa i tē toa taki-tahi, engari he toa taki-tini taku toa."

Ka hoki te taua a te kaumatua ra. Katahi ka whakaemia he taua ano ma ana, engari he toa anake, na, ka hinga te pa nei a Pari-Waiehu, ka mate hoki a Koromahue.

Koianei te ingoa "Toa Takatini" o ta tatou pepa.

E tonoa ana a Tamaterangi kia whakatu-tu rakau i te taha o era atu toa, ka titiro iho kia ia kaore he kakahu, katahi ka noho puku tonu, te keukeu te aha.

Na te mea ano ka uhia mai he kakahu ki runga i te kaumatua ra, katahi ano ka rere me te taiaha. Katahi ka whakatauki "Ana ka tika. He Ao te Rangi ka uhia! He buruhuru te manu ka tau."

Waihoki ta tatou pepa ma te uhia mai ki te tekau herengi (10^{1/2}) i te tau, katahi ka tau, ka wana hoki te rere haere, na reira kia kaha mai koutou.